ПОСЛЕ ВОЈСКЕ, СТРАТЕЗИ РУШЕЊА ИНСТИТУЦИЈА У СРБИЈИ ОТПОЧЕЛИ ГЛАВНИ ПРОПАГАНДНИ УДАР НА ЦРКВУ

Опело за чињенице

План циља да Србија у коначне политичке расплете на Балкану уђе без иједне институције са великим поверењем у народу. Када на сто буду стављени модели наметнутих „решења”, да једини саговорници глобалним усрећитељима буду слаби, неодлучни, корумпирани, лако рањиви политичари. Да не остане ни једна јака, кредибилна и свенародна институција кадра да у критичним тренуцима иступи и каже: „На ово се не може пристати!”

Пише: Милош Анђелић

Пре-ма свим ре-ле-вант-ним ис-тра-жи-ва-њи-ма јав-ног мне-ња, до ле-та про-шле го-ди-не је-ди-не две ин-сти-ту-ци-је у Ср-би-ји ко-је су ужи-ва-ле из-у-зет-но ви-со-ко поверење на-ро-да, и то у ви-ше-го-ди-шњем кон-ти-ну-и-те-ту, би-ле су Цр-ква и Вој-ска. Бу-ду-ћи да се Ср-би-ја већ по-ду-же те-ту-ра у не-чем на-лик на без-др-жав-но ста-ње и уру-ше-ност ин-сти-ту-ци-ја, по-да-так о по-ве-ре-њу пре-ко 80 или пре-ко 75 од-сто ис-пи-та-ни-ка (на ре-пре-зен-та-тив-ном узо-р-ку) до-дат-но до-би-ја на те-жи-ни.

Без-др-жав-но ста-ње? Па да. Да не ула-зи-мо у ту пра-шу-му не-по-бит-них до-ка-за и ар-гу-ме-на-та, до-вољ-но је ре-ћи да је то зе-мља у ко-јој се по-ли-тич-ки *пре-го-ва-ра* да ли ће би-ти при-ме-ње-на Устав-на по-ве-ља, ва-же-ћи нај-ви-ши прав-ни акт.

Уру-ше-ност институција у Ср-би-ји, раз-у-ме се, ни-је слу-чај-на. Пред-ста-вља ре-зул-тат оп-штег ста-ња у дру-штву и зе-мљи, али и пре-ци-зног деструктивног деловања из-ну-тра и спо-ља. Ви-ше је не-го ја-сно да је ино-стра-ном цен-тру мо-ћи ко-ји се-бе сма-тра упра-вљач-ким за си-стем бал-кан-ских про-тек-то-ра-та ве-о-ма ста-ло до то-га да на-спрам се-бе не-ма ја-ке, кре-ди-бил-не институције, с достојанством и мо-рал-ном сна-гом да у кри-тич-ним тре-ну-ци-ма иза-ђу пред на-род и ка-жу: „На ово се не мо-же при-ста-ти!" Или, не дај Бо-же: „Наш пут је друк-чи-ји!" На-сме-ше-на тап-ша-ња по ра-ме-ну и по-др-шку на крат-ком лан-цу до-би-ја-ју сла-би, нео-д-луч-ни, ко-рум-пи-ра-ни, ла-ко ра-њи-ви по-ли-ти-ча-ри, „из-вр-ши-о-ци ло-кал-них по-ли-тич-ких ра-до-ва", или пак они ко-ји су ов-де са-мо при-вре-ме-но, ни-шта их не ве-зу-је ни мо-рал-но ни емо-тив-но, и су-тра ће, пред „по-след-њи лет из Бе-о-гра-да" у „го-ди-ни опа-сног жи-вље-ња", ла-ком ру-ком ак-ти-ви-ра-ти већ по-ста-вље-не ми-не у те-ме-љи-ма Ср-би-је.

Би-тан кри-те-ри-јум за на-кло-ност су ис-тра-жи-ва-ња јав-ног мне-ња. Што је *ре-ал-ни* рej-тинг ма-њи (не го-во-ри-мо, да-кле, о мо-ру тра-ги-ко-мич-но на-ме-ште-них „ве-ли-ких ис-тра-жи-ва-ња"), на-кло-ност „ме-ђу-на-род-не за-јед-ни-це" је ве-ћа. „Ме-ђу-на-род-ној за-јед-ни-ци" нај-о-ми-ље-ни-ји ме-ђу срп-ским по-ли-ти-ча-ри-ма су они ко-ји има-ју ис-под 0,5 од-сто гла-со-ва, на че-лу са та-квим по-ли-тич-ким гро-ма-да-ма ка-кве су Сви-ла-но-вић или Ко-рać, а опа-сно их угро-жа-ва и Вук Дра-шко-вић. Ко-шту-ни-ца је по-ста-јао сра-змер-но оми-ље-ни-ји ка-ко му је рej-тинг из је-се-ни 2000. опа-дао, да би за-стао тач-но на ме-ри. „Нит' смр-ди нит' ми-ри-ше." Јак је, али не-до-вољ-но, слаб је, али не то-ли-ко да би мо-гао би-ти за-о-би-ђен. Као ство-ре-но за пат-по-зи-ци-ју. Са тог ста-но-ви-шта, ка-жу ре-ле-вант-на ис-тра-жи-ва-ња, То-ми-слав Ни-ко-лић и СРС за-ко-но-мер-но мо-ра-ју оста-ти у „не-ми-ло-сти ме-ђу-на-род-не за-јед-ни-це", то јест експонената англоамеричке политике у Европи, јер радикалски рej-тинг је ста-бил-но нај-ви-ши и бе-ле-жи тен-ден-ци-је бла-гог ра-ста.

ЧЕ-РЕ-ЧЕ-ЊЕ ВОЈ-СКЕ КАО МОДЕЛ

У та-квој си-ту-а-ци-ји, и са та-квом стра-те-ги-јом аме-рич-ких упра-вља-ча бал-кан-ским про-тек-то-ра-тима, ви-ше-го-ди-шњи из-у-зет-но ви-сок ни-во на-род-ног по-ве-ре-ња у две та-ко ва-жне ин-сти-ту-ци-је као што су Вој-ска и Цр-ква био је „пот-пу-но не-при-хва-тљив". И ви-де-ли смо шта се до-го-ди-ло са Вој-ском у дру-гој по-ло-ви-ни про-шле и по-чет-ком ове го-ди-не. Уз стал-не фи-нан-сиј-ске и про-па-ган-дне пре-си-је од ра-ни-је, уз раз-о-ру-жа-ва-ње и раз-ба-шти-ње-ње, Вој-ска је за са-мо не-ко-ли-ко ме-се-ци про-шла пра-во ме-диј-ско че-ре-че-ње! Син-хро-ни-зо-ва-ност уда-ра, баш као ни школ-ска ме-то-до-ло-ги-ја из ар-се-на-ла спе-ци-јал-ног ра-та, уоп-ште ни-је при-кри-ва-на. „Рат-ни злоч-ни", „ве-зе са зе-мун-ским кла-ном" оба-ве-штај-но-без-бед-но-сног и ко-манд-ног вр-ха, тај-не ма-сов-не гроб-ни-це у ко-ји-ма су жр-тве са-кри-ва-не са лич-ним кар-та-ма и опи-сом сво-је смр-ти, про-не-ве-ра па-ра за кром-пир и ма-ка-ро-не, ува-ља-ва-ње по-ква-ре-них сар-ди-на, су-коб ин-те-ре-са у по-сло-ви-ма кре-че-ња не-ких ка-сар-ни, ква-дра-ту-ре ста-но-ва и го-ди-на про-из-вод-ње ауто-мо-би-ла кључ-них рат-них ге-не-ра-ла (на чи-јем угле-ду је зна-чај-но по-чи-вао и рејтинг вој-ске као ин-сти-ту-ци-је). Све то, иако ис-па-ља-ва-но бар јед-ном сед-мич-но у ве-ли-ким и ма-лим ме-ди-ји-ма, ни-је озбиљ-ни-је уз-др-ма-ло углед Вој-ске. Он-да је на тас кри-ви-ца до-да-та кључ-на ствар, удар на нај-о-се-тљи-ви-је ме-сто: жи-во-ти ре-гру-та. Нај-дра-стич-ни-је. Смрт мла-ди-ћа у уни-фор-ма-ма, усред ка-сар-ни, усред бе-ла да-на, у не-рат-ном ста-њу, у нај-е-лит-ни-јем де-лу пре-сто-ни-це! („Ако не-ма од-го-ва-ра-ју-ћих до-га-ђа-ја, по-треб-них као по-вод, про-из-ве-ди-мо их!") Израњање ранијег слу-чаја са-мо-у-би-ства вој-ни-ка, на-је-дан-пут про-гла-шеног спорним. Те-шке сли-ке уцве-ље-них ро-ди-те-ља, сли-ке са-хра-на мла-ди-ћа, оче-ви за-ра-сли у бра-де жа-ло-сни-це, мај-ке у цр-ни-на-ма, на-род ко-ји пла-че. Ни-је про-пу-ште-на при-ли-ка да се све то по-ве-же са „ха-шким бе-гун-ци-ма" ко-ји се „кри-ју у ка-сар-на-ма", ни-ти да се уве-де но-ви-нар-ско-шпи-јун-ска ту-ри-стич-ка гру-па у ср-це јед-ног од под-зем-них рат-них ко-манд-них цен-та-ра.

Ци-вил-ни врх вој-но-од-брам-бе-не струк-ту-ре, упра-вљан ка-дро-ви-ма Г17, по-на-шао се тач-но ка-ко је про-јек-то-ва-но у сце-на-ри-ју уда-ра, а не ка-ко је за-пи-са-но у опи-су њи-хо-вих ду-жно-сти и оба-ве-за пре-ма срп-ској др-жа-ви. Сму-ше-но, за-ка-сне-ло, кон-тра-дик-тор-но, не-у-бе-дљи-во. Ти „ци-вил-ни кон-тро-ло-ри" Вој-ске пре-ва-љи-ва-ли су кри-ви-цу, по-сред-но или не-по-сред-но, на про-фе-си-о-нал-ну вој-ну струк-ту-ру.

Ре-зул-та-те зна-мо. Рејтинг Вој-ске је сро-зан, већ по-сто-је-ћа бес-па-ри-ца на-је-дан-пут се пре-тво-ри-ла у не-под-но-шљи-ву бе-ду и гу-бље-ње са-мо-по-што-ва-ња. Уки-нут је ма-не-вар-ски про-стор, уки-ну-те од-ступ-ни-це. Рат-ни ге-не-ра-ли, „убе-ђе-ни од стра-не вла-де да је то у нај-бо-љем ин-те-ре-су на-ро-да", пре-да-ли су се ха-шком три-бу-на-лу. Но-ви кон-ти-ген-ти на-о-ру-жа-ња не-ка-да нај-моћ-ни-је вој-ске у овом де-лу Евро-пе по-сла-ти су на пре-та-па-ње, „ре-фор-ме" су опет про-цве-та-ле, „парт-нер-ство за мир" опет при-ја-тељ-ски ши-ри ру-ке пре-ма на-ма.

ЗАШТО СМЕТАЈУ „ЈУСТИНОВЦИ”

Оста-ла је још Цр-ква. Нај-круп-ни-ји и нај-де-ли-кат-ни-ји за-ло-гај у стра-те-ги-ји де-ин-сти-ту-ци-о-на-ли-за-ци-је Ср-би-је. Мо-дел и ли-ни-ја упра-вља-ња „зби-ва-њи-ма” би-ће слич-ни као код Вој-ске. Гле-да-ће-мо: „бла-го-си-ља-ње зло-чи-на-ца”, „цр-кве-на иде-о-ло-шка по-др-шка ве-ли-ко-срп-ском национализму ко-ји је ра-зо-рио бив-шу Ју-го-сла-ви-ју”, „при-ма-ње донација од ма-фи-је”, „из-не-ве-ра-ва-ње из-вор-ног је-ван-ђе-о-ског хри-шћан-ства”, једење масне гибанице у време великог поста, сит-не и круп-не про-не-ве-ре, сре-бро-љу-бље, ква-дра-ту-ре ста-но-ва и мар-ке ауто-мо-би-ла, от-пор „мо-дер-ни-за-ци-ји” и „еку-ме-ни-за-ци-ји” као то-бо-жњем уво-ду у „свет-ско брат-ство љу-ди и ре-ли-ги-ја”. Би-ће ту, по по-тре-би, сек-су-ал-ног зло-ста-вља-ња ис-ку-ше-ни-ца, раз-вра-та иза ма-на-стир-ских две-ри, пе-до-фи-ли-је, хо-мо-сек-су-а-ли-зма, но-во-от-кри-ве-них „скан-да-ла из ра-не мла-до-сти не-ких вла-ди-ка”. Отр-ца-не и то-ли-ко пу-та ви-ђе-не ма-три-це бла-ће-ња, дис-ква-ли-фи-ко-ва-ња, ком-про-ми-та-ци-је. Пу-сти буч-ну лаж не-ка од-ра-ди сво-је, по-сле је ка-сно. Из-ве-сно је да ће у све-му то-ме би-ти по-ку-ша-ја да се ак-ти-ви-ра- и зло-у-по-тре-би неки „спа-ва-ч” обавештајних служби уну-тар са-ме је-рар-хи-је.

У ме-диј-ској сфе-ри, очи-глед-но, идеолог и ко-ор-ди-на-тор „ра-до-ва” је проамерички Б92. Глав-ни удар је от-по-чео еми-си-ја-ма „Ин-сај-дер” и три-ло-ги-јом „За-што се у цр-кви ша-пу-ће”. Бру-тал-на ого-ље-ност на-па-да, ни-зак про-фе-си-о-нал-ни ни-во, про-дук-ци-о-на нер-во-за, уче-сни-ци ко-ји ви-ше ли-че на па-ци-јен-те не-го на озбиљ-не са-го-вор-ни-ке, одреда или потпуно некомпетентни или антицрквено острашћени — све то ука-зу-је да се опе-ра-ци-ја од-ви-ја уз број-не идеолошке и практичне те-шко-ће. Али од-ви-ја се и но-ви за-пле-ти тек сле-де.

Знал-ци-ма је ја-сно да ће на уда-ру на-ро-чи-то би-ти они је-рар-си ко-ји сло-ве као ду-хов-на де-ца оца Ју-сти-на По-по-ви-ћа. Уко-ли-ко на-след-ник па-три-јар-ха Па-вла, кад за то до-ђе вре-ме, бу-де не-ко од „ју-сти-но-ва-ца”, пла-но-ви мон-ди-ја-ли-за-ци-је Срп-ске пра-во-слав-не цр-кве би-ли би „озбиљ-но до-ве-де-ни у пи-та-ње”, а овај

ми-ле-ни-јум-ски сто-жер срп-ског на-ро-да остао би ус-пра-ван ме-ђу ру-ше-ви-на-ма (уз кул-ту-ру, је-ди-ни је-ди-њу-ју-ћи фак-тор свих срп-ских про-сто-ра). Истовремено, нико не иоле озбиљан не би могао рећи да Црква није савремена и спремна на креативно суочавање са епохом.

Ре-а-ли-за-ци-ја из-ло-же-не стра-те-ги-је је от-по-че-ла. Од-го-вор-ност до-бро-на-мер-ног де-ла по-ли-тич-ких фак-то-ра, ин-сти-ту-ци-ја др-жа-ве и ме-ди-ја је огром-на. Сва-ко има сло-бо-ду да се опре-де-ли ка-ко ће се у то-ме по-ста-ви-ти, али не мо-же доц-ни-је ре-ћи да ни-је био све-стан шта ра-ди. „Слобода воље даје нам страшну моћ да изаберемо пакао.” **<**

(Јун 2005)